

Eva-Maria Vanhanen

KANSAINVÄLISEN YHTEISTYÖN VAIKUTUS PAIKALLISTASON KESTÄVYYSTOIMINTAAN JA KAUPUNKIKEHITYKSEEN

Johtamisen ja talouden tiedekunta
Kandidaatintutkielma
Joulukuu 2023

TIIVISTELMÄ

Eva-Maria Vanhanen: Kansainvälisen yhteistyön vaikutus paikallistason kestävyystoimintaan ja kaupunkikehitykseen
Kandidaatintutkielma
Tampereen yliopisto
Hallintotieteiden tutkinto-ohjelma, ympäristöpolitiikka ja aluetiede
Joulukuu 2023

Kaupungit ovat elämisen ja kulutuksen miljöinä nostaneet merkitystään ajankohtaisiin kestäväen kehityksen haasteisiin vastaamisessa. Nykypäivän ympäristöpolitiikassa kestäväen kehityksen tavoitteita edistetään aktiivisesti jo paikallistasolta lähtien ja monet kaupungit ovat nostaneet rooliaan aina kansainvälisen tason vaikuttajiksi asti. Tutkimuksessani kaupunkien kestävyystoiminnan toteutumista tarkastellaan kansainvälisen yhteistyön puitteissa, sillä kaupungit voivat yhdessä toteuttaa huomattavasti vaikuttavampaa kehitystyötä.

Tutkimukseni kautta pyrin selvittämään kansainvälisen yhteistyön tuomia mahdollisuuksia paikallistason kestävyystoiminnan ja kaupunkien kehityksen kannalta. Tutkimuskysymyksinäni toimivat: "Miten kansainvälisen yhteistyön nähdään edistävän kestäväen kehityksen toteutumista Tampereella?" ja "Miten kaupungit hyötyvät kansainvälisestä yhteistyöstä?" Tarkastelu kohdentuu Tampereen kaupungin harjoittamaan kansainväliseen toimintaan sekä yhteistyön tuomiin vaikutuksiin kehityksen kannalta.

Tutkimukseni aineisto koostui kolmesta Tampereen kaupungin laatimasta kestäväen kehitystä ja kansainvälistä yhteistyötä ilmentävästä dokumentista. Dokumentit vastaavat kaikki tutkimuksessani esitettyihin kysymyksiin sekä ilmentävät kestäväen ja kansainvälistä kaupunkitoimintaa. Analysoin aineistoani kvalitatiivisella otteella. Tutkimusmenetelmäni oli aineistolähtöinen sisällönanalyysi, jonka kautta etsin aineistoista tutkimusaiheen kannalta olennaisia näkökulmia.

Tutkimukseni tulokset osoittavat, kuinka kansainvälinen yhteistyö nähdään merkittävänä paikallistason kestävyystavoitteiden ja kaupunkikehityksen edistäjänä. Kansainvälinen yhteistyö antaa kaupungeille laajempia mahdollisuuksia kestäväen kehityksen toteuttamiselle varmistaen samalla alueen kaupunkikehitys ja hyvinvointi. Kaupungit voivat yhteistyön myötä saada toiminnalleen vaikuttavuutta ja näkyvyyttä kansainvälisellä kentällä. Yhteistyö altistaa kaupunkeja myös osaamisen ja informaation jakamiseen muiden kanssa. Laajempien resurssikantojen ja mahdollisuuksien myötä kaupunkien kestävyysshaasteisiin vastaaminen on huomattavasti vaikuttavampaa.

Avainsanat: kestävä kehitys, kansainvälinen yhteistyö, ylikansalliset kaupunkiverkostot

Tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu Turnitin Originality Check -ohjelmalla.

Sisällys

1 Johdanto	1
2 Käsitteellinen viitekehys, kaupunkien kestävyystyö ja kansainvälinen yhteistyö	4
2.1 Kestävä kehitys	4
2.2 Kansainvälinen yhteistyö	6
2.3 Ylikansalliset kaupunkiverkostot	8
3 Tutkimuksen aineisto ja metodologiset valinnat	10
3.1 Aineiston kuvaus.....	10
3.2 Aineiston analyysi.....	11
4 Kansainvälisen yhteistyön vaikutukset kaupunkien kestävyystyöhön ja toimintaan	13
4.1 Kansainvälisyys kestävä kehityksen mahdollistajana	13
4.2 Kaupunkikehitys ja vaikuttavuus	16
4.3 Informaatio- ja resurssijakaminen.....	18
4.4 Globaali edelläkävijän rooli ja sen osoittaminen.....	19
5 Johtopäätökset	22
Lähteet	25

1 JOHDANTO

Valtioiden ollessa vaikeuksissa vastata kestävästä kehityksen haasteisiin, ovat kaupungit toimineet merkittävänä suunnannäyttäjänä kansainvälisellä kentällä. Valtaosa nykypäivän kestävästä kehityksen toimeenpanosta tapahtuu paikallistason toimesta ja monet kaupungeista toteuttavatkin vaikuttavampaa kestävästä kehityksen mukaista työtä kuin itse kansallisvaltiot. (Haupt ja Coppola, 2019) Kaupungit ovat myös elämisen ja kulutuksen miljöinä vastuussa enemmistöstä maailman kasvihuonekaasupäästöistä tehden kaupungeista myös kestävyysongelmien kannalta olennaisia tarkastelukohteita (Salvia ym., 2023). Paikallisen tason toimintaa tarkastelemalla on mahdollista saada vastauksia nykyisiin kestävästä kehityksen haasteisiin sekä ratkaisuja näiden selättämiseen.

Kansainvälinen yhteistyö voidaan nähdä keskeisenä kaupunkitasoisen kestävästä kehitystä tukevana tekijänä, sillä kaupunkien on yksin mahdotonta vastata kestävästä kehityksen haasteisiin, näiden ollessa pitkälti globaaleja ilmiöitä. Kansainvälisen yhteistyön tärkeää roolia ilmentää ylikansallisten kaupunkiverkostojen kasvava määrä ja merkittävyys. Kaupunkiverkostot aktivoivat kaupunkialueita toimimaan yhdessä, jolloin itsenäisten kaupunkien toiminnasta saadaan vaikuttavampaa. (Lee ja Jung, 2018) Ylikansallinen ja kaupunkien välinen yhteistyö toteuttaa nykypäivän ympäristöpolitiikan monitasohallinnan periaatteita aktivoiden monia toimijoita eri puolilta maailmaa.

Tutkimukseni kautta pyrin selvittämään, kuinka kansainvälisen yhteistyön voidaan nähdä edistävän kaupunkien kestävästä kehityksen tavoitteita sekä yleistä kaupunkikehitystä. Tarkastelu kohdentuu Tampereen kaupungin harjoittamaan kansainväliseen toimintaan ja yhteistyön tuomiin vaikutuksiin kestävästä kehityksen kannalta. Kaupungin kansainvälistä toimintaa, suunnitelmia ja kumppanuuksia tarkastelemalla on mahdollista selvittää, kuinka kansainvälisen yhteistyön kautta voidaan vaikuttaa kestävästä kehityksen tavoitteisiin ja kuinka kaupungit hyötyvät yhteistyön toteuttamisesta. Jaoin tutkimukseni kahteen tutkimuskysymykseen: ”Miten kansainvälisen yhteistyön nähdään edistävän kestävästä kehityksen toteutumista Tampereella?” sekä ”Miten kaupungit hyötyvät kansainvälisestä yhteistyöstä?” Tutkimuksen kontekstissa kansainvälisyys ilmenee välineellisenä yhteistyötapana ei niinkään toimintaympäristönä tai arvona.

Aihetta on olennaista tarkastella, sillä kaupunkien rooli kestävästä kehityksen paikallisina edistäjinä ja maailmanlaajuisina vaikuttajina on nykypäivän ympäristöpolitiikassa merkittävä. Tutkimusaihe

ilmentää ja korostaa monia tärkeitä sekä ajankohtaisia ympäristöpolitiikan näkökulmia. Kaupungit ovat kasvavassa roolissa globaaleihin haasteisiin vastaamisessa, joten rajasin toiminnan tarkastelemisen paikalliseen tasoon eli Tampereen kaupunkiin. Kestävä kehitys puolestaan on ajankohtainen ja maapallon kantokyvyn kannalta relevantti tutkimusaihe.

Ihmiskunta on jo pitkään aiheuttanut planeettamme toiminnalle ennennäkemätöntä painetta vieden kantokyvyn rajoja äärimmilleen ja aiheuttaen suurta epävarmuutta ympäristöseurauksista. Richardson ym. tarkastelevat uusimassa tutkimuksessaan planeettamme kestävyysrajojen nykyistä riskialttiutta. Tällä hetkellä jo kuusi yhdeksästä planeettamme rajoista on ylitetty ja kaikissa tutkimuksen identifioimissa rajoissa ylittämisen aste on kasvanut entisestään vuodesta 2015 katsottuna. Rajojen ylittämällä viitataan ihmisten negatiiviseen vaikutukseen maapallon toimintaa, jonka seurauksena maapallon tilanne on ohittanut turvallisen alueen ja tulee osoittamaan ennalta-arvaamattomia muutoksia nykyisiin ekosysteemeihin, jos hallintajärjestelmiin ei saada radikaaleja muutoksia. (Richardson ym., 2023)

Tutkimus korostaa päästövähennysten merkitystä sekä kestävän kehityksen idean tärkeyttä ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi. Maapallon nykyisen tilan ja tutkimuksessa esitettyjen rajojen mukaan edes Pariisin ilmastopöytäkirjassa määritelty maapallon keskilämpötilan rajaaminen 1,5 asteeseen ei tule olemaan riittävä äärimmäisten ympäristöseuraamusten välttämiseksi. Riskit, jotka heijastuvat ympäristöön sekä tätä kautta myös ihmiskuntaan tulevat näkymään, vaikka keskilämpötila saataisiin laskettua alle 1 asteeseen. Tutkimus painottaa kriittistä tarvetta myös vaikutusvaltaisille tieteellisille ja poliittisille toimille, jotta eri innovaatioiden, säännöksiä ja prosessien avulla planeettamme ei olisi jatkuvasti äärirajoillaan tai pahimmillaan ylittäisi nykyisiä rajoja entisestään. Korostuneeseen rooliin nousevat myös yhteiskunnan sosiaaliset ja taloudelliset toimet sekä niiden muuttaminen kestävämpää suuntaan. (Richardson ym., 2023) Mainittujen kestävyyshaasteiden säätelyä pystytään kontrolloimaan paikallistasolta alkaen luomalla kaupunkitasolle vaikuttavia, ympäristöpoliittisia hallintakeinoja.

Rajasin tutkimuskohteekseni Tampereen kaupungin, sillä Tampere on toiminnallaan pyrkinyt aktiivisesti edistämään kestävän kehityksen tavoitteitaan ja kaupunki on osallisena monessa eri ylikansallisessa yhteistyöverkostossa. Tampere kuuluu yhteensä 19 kansainväliseen verkostoon, kuten Eurocities ja ICLEI sekä on kirjoittanut 7 kansainvälistä sitoumusta. Verkostot sekä sitoumukset kaikki vähintään osaltaan käsittelevät kestävän kehityksen teemoja (Tampereen kaupunki, 2023). Kaupunki on myös luonut suunnitelmalliset kestävän kehityksen tavoitteet, joiden kautta reflektoidaan jokapäiväistä päätöksentekoa ja tavoitteiden toimeenpanoa kaupungissa.

Tampere on lisäksi mukana monissa kansainvälisissä ilmastotyöhön ja kestävään kehitykseen liittyvissä projekteissa sekä on saanut kestävä kehityksen mukaisesta toiminnastaan kansainvälistä tunnustusta ja kunnianosoituksia (Salvia ym., 2023). Viimeisimpiä kunnianosoituksia Tampereen kaupunki on saanut muun muassa ilmastotyöstään Carbon Disclosure -projektin parissa. Tunnustus ilmentää Tampereen edelläkävijän roolia kestävyys- ja ympäristötyössä. (Seppänen ja Virtanen, 2023)

Halusin liittää kansainvälisen näkökulman tutkimusaiheeseen, sillä kestävä kehityksen toteutus ja toteutuksen kriittisyys ovat pitkälti globaaleja ilmiöitä, joita valtiot ja kaupungit pyrkivät yhdessä toteuttamaan. Kansainvälinen yhteistyö nähdään kaupungeja yhdistävänä tekijänä, jonka kautta kaupunkien on mahdollista toteuttaa vaikuttavampaa ympäristötyötä kuin mitä he yksin saisivat globaalilla kentällä aikaan. Elämme parhaillaan aikaa, jolloin kestävä kehityksen tulisi näkyä aktiivisesti sekä paikallisen että kansainvälisen tason päätöksenteossa ja toiminnassa. Tutkimalla Tampereen kansainvälistä toiminta-aktiivisuutta muiden kaupunkialueiden kanssa haluan selvittää, kuinka yhteistyö voi edistää kestävä kehityksen mukaista toimintaa paikallistasolla.

2 KÄSITTEELLINEN VIITEKEHYS, KAUPUNKIEN KESTÄVYYSTYÖ JA KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

Keskeisiä käsitteitä tutkimuksessani ovat kestävä kehitys, kansainvälinen yhteistyö sekä ylikansalliset kaupunkiverkostot. Valitsin käsitteet tutkimukseni pohjaksi, sillä ne yhdessä muodostavat kokonaiskuvan, joka ilmentää tutkimusaihettani ja siihen liittyviä ilmiöitä. Tutkimukseni kontekstissa kaikki käsitteet toimivat suhteessa toisiinsa. Käsitteiden tarkasteleminen tutkimuksen yhteydessä lisää ymmärrystä kaupunkitason kestävyystoiminnasta kansainvälisen yhteistyön puitteissa ja auttaa tätä kautta vastaamaan asetettuihin tutkimuskysymyksiin.

Seuraavissa kappaleissa avaan tutkimuksen keskeisten käsitteiden merkityksiä ja niiden yhteyttä tutkimuksen tavoitteisiin nähden. Alaluvussa 2.1 tarkastelen syvemmin kestävä kehityksen ilmenemistä ja toteutumista kaupunkitasolla sekä sen parissa esiintyviä haasteita. Alaluku 2.2 keskittyy kansainväliseen yhteistyöhön, sen merkityksellisyyteen kaupunkitoimijoiden näkökulmasta sekä positiivisiin vaikutuksiin kestävyysaasteisiin vastaamisessa. Viimeinen alaluku 2.3 käsittelee ylikansallisia kaupunkiverkostoja ja mahdollisuuksia, joita verkostot synnyttävät kaupunkikehityksen toteuttamiselle.

2.1 Kestävä kehitys

Kestävällä kehityksellä viitataan tutkimuksessani YK:n Agenda 2030 kestävä kehityksen toimintaohjelmaan. Toimintaohjelma sisältää 17 kestävä kehityksen tavoitetta (Sustainable Development Goals, SDGs), joiden sisältö pyrkii maailmanlaajuisesti poistamaan äärimmäisen köyhyyden ja turvaamaan hyvinvoinnin ympäristölle kestävällä tavalla. (Suomen YK-liitto, 2023) Paikallistasolla tavoitteet ilmenevät konkreettisemmin kestävyystyön kautta ja painotus näkyy erityisesti ympäristönsuojelun, yhdenvertaisten sosiaalisten vaikutusten sekä kestävä talouskasvun takaamisen kautta. Kestävä kehityksen tavoitteita käsitellään kaupunkitasolla eri toimialoilla, kuten terveyden ja hyvinvoinnin, innovaatioiden ja teollisuuden, ilmastotekojen, kestävien taloustoimien sekä kaupunkikehityksen parissa. (Stafford-Smith ym., 2017)

Vaikka kestävä kehitys on globaali ilmiö, toteutetaan tavoitteiden konkreettista toimeenpanoa myös paikallisella tasolla, kaupungeista käsin (Karhinen ym., 2021). Kaupungit ovat lähivuosina yhä enemmän kasvattaneet rooliaan globaaleina vaikuttajina ja useat kaupungit ovatkin asettaneet omia ilmastotavoitteitaan. Kasvava määrä kaupungeja on nykypäivänä mukana kansainvälisessä

ilmastotyössä ja Agenda 2030:n alaisia SDG-tavoitteita otetaan aktiivisesti käyttöön jo paikallistasolla asti. (Mi ym., 2019) Agenda 2030 -toimintaohjelman mukaisesti useat kaupunkialueet pyrkivät saavuttamaan kestävyystavoitteita vuoteen 2030 mennessä. Valtaosalla kaupungeista kestävä kehityksen tavoitteiden lisäksi keskeisenä strategiana esiin nousee kaupungin hiilineutraalisuustavoite, joka on yleisesti asetettu vuoteen 2050 mennessä. Osa suunnannäyttäjinä toimivista kaupungeista, kuten Tampere, pyrkivät kuitenkin saavuttamaan tavoitteen jo aikaisemmin, vuoteen 2030 mennessä. (Seppälä ym., 2019)

Kaupungit ovat kokonaisuudessaan kasvattaneet rooliaan kestävä kehityksen toimeenpanossa kansainvälisellä toimintakentällä ja nousseet tärkeiksi ympäristöpoliittisiksi toimijoiksi kansallisvaltioiden ja ylikansallisten toimijoiden rinnalle. Seppälä ym. mukaan erityisesti Pohjoismaiden tapauksessa kaupunginhallitukset tavoittelevat kestävyysagendaa jopa valtioitaan kunnianhimoisemmin. (Seppälä ym., 2019). Kaupungit toimivat hyvänä alustana kestävä kehityksen toteutukselle, sillä paikallistasolla on konkreettisinta tietoa kaupunkitoiminnasta, paremmat mahdollisuudet hallita infrastruktuuria sekä vaikuttaa muihin toimijoihin, kuten asukkaisiin tai yrityksiin. Kaupunkitasolla on myös helposti saatavilla olevaa teknologiaa, tietoa ja useasti myös motivaatiota edistää kestävä kehityksen toteutumista. (Karhinen ym., 2021) Myös vihreän ajattelun ilmiö on nousevana ilmiönä keskeisimmin juuri kaupungeissa. Tämä näkyy asukkaiden ideologioissa sekä kaupungin ja yritysten aktiivisuudesta pyrkiä luomaan kuvaa heidän tehokkaasta kestävyystoiminnastaan. Kestävä kaupunki parhaimmillaan houkuttelee asukkaita, yrityksiä, innovaatioita sekä parantaa kaupungin kilpailukykyä entisestään. (Jordan ym., 2018)

Kaupunkialueet koetaan keskeisinä kestävyystoimijoina, sillä paikallistasolla on jo paljon olemassa olevia työkaluja vastata kestävyyshaasteisiin, kuten osaamista sekä innovaatio- ja talousresursseja (Mi ym., 2019). Kaupungit ovat tiheimmin asutettuja alueita tehden niistä kestävä kehityksen kannalta tehokkaita toimijoita palveluiden, ihmisten ja infrastruktuurin ollessa lähellä toisiaan. Kaupungeissa pyritäänkin vähentämään luonnonvarojen käyttöä uusien teknologioiden ja menetelmien kautta parantamalla esimerkiksi viemäristöjen, jätehuollon, kaupungin infrastruktuurien ja viheralueiden toimintaa. Myös kierrätysmahdollisuudet ja julkisen liikenteen palvelut ovat saavutettavissa sekä helpommin hyödynnettävissä kaupunkialueilla. (Silva ym., 2018)

Toisaalta kaupunkitason toiminta tuo esiin myös keskeisiä kestävä kehityksen haasteita, jotka juontuvat kaupunkirakentamisesta, populaation kasvusta ja näihin heijastuvasta kulutuksen määrästä. Kaupunkien toimintakykyä heikentää voimakkaasti alueiden asukasmäärän ja rakentamisen tarpeen eksponentiaalinen kasvu, ympäristön saastuminen sekä rakentamisesta johtuva luonnonympäristöjen

vähentyminen. Kaupunkien toiminta on rakentunut kuluttamisen, laajentumisen sekä uuden rakentamisen varaan, joka ei valtaosassa kaupungeissa tapahdu ympäristölle kestäväällä tavalla. Monissa kaupungeissa näihin haasteisiin on jo kuitenkin löydetty kestävämpiä ratkaisuja, joista muut kaupungit voivat saada vaikutteita ja oppia toimivia tekniikoita suunnannäyttäjältä alueilta. (Silva ym., 2018)

Ilmastonmuutoksen ollessa globaali ongelma, eivät kaupungit pysty toteuttamaan muutosta kestävämpään kehitykseen yksin, vaan tarvitsevat oman kansallisen tason tuen lisäksi kansainvälisiä kumppanuuksia, yhteistyöverkostoja ja resurssien jakamista muilta kaupunkialueilta ja organisaatioilta (Lee, 2013). Kaupungit pyrkivätkin edistämään ylikansallista yhteistyötä, ja tätä kautta samalla myötävaikuttamaan myös omien kestävä kehityksen tavoitteidensa saavuttamiseen (Chen ym., 2022). Olennaisimpia yhteistyökanavia kaupungeille ovat eri kansainväliset verkostot ja niissä aktiivisesti toimiminen. Myös erilaiset kaupunkien toteuttamat kansainväliset projektit ovat tärkeitä osallistumistapoja, joiden kautta kaupunkien on mahdollista edistää kestävä kehityksen tavoitteitaan. (Salvia ym., 2023)

2.2 Kansainvälinen yhteistyö

Kestävä kehityksen tavoitteet otetaan konkreettisesti käyttöön jo kaupunkitasolta lähtien, minkä vuoksi on tärkeää, että paikallistason toimijat etsivät kumppanuuksia ja yhteistyömahdollisuuksia myös kansallisrajojensa ulkopuolelta (Karhinen ym., 2021). Monet etenkin kestävä kehitykseen panostavat kaupungit ovatkin alkaneet rikkomaan perinteisiä paikallistason hierarkioita ja toimivat nykyään ylikansallisella tasolla yhdessä valtioiden, organisaatioiden sekä muiden globaalien kaupunkien kanssa. Yhteistyö ilmenee pääasiassa kaupunki-kaupunki-suhteiden, kaupunkiverkostojen sekä kansainvälisten ja alueellisten organisaatioiden kautta. (Jordan ym., 2018)

Kaupunkien ollessa niin pinta-alaltaan kuin vaikutusmahdollisuuksiltaan heikommassa asemassa kuin kansallisvaltiot tai globaalit organisaatiot, on paikallistoimijoiden tehtävä yhteistyötä halutessaan toteuttaa vaikuttavaa kestävä kehityksen muutosta (Jordan ym., 2018). Kansainvälinen yhteistyö nähdään mekanismina, jonka kautta käytäntöjä ja osaamista paikallistoimijoiden välillä voidaan jakaa ja kehittää entisestään. Yhteistyö kaupunkien välillä luo tärkeitä osallistumismahdollisuuksia, joiden kautta kaupungit voivat oppia toisiltaan ja saavuttaa yhteisiä linjauksia toimivista tekniikoista. (Shefer, 2019) Oppimista toisilta kaupunkialueilta nähdään

tapahtuvan erityisesti ilmastovähennys- ja adaptaatiotekniikoiden parissa, joista kaikilla paikallisalueilla ei ole omakohtaisia kokemuksia (Mi ym., 2019).

Kaupunkien yhteistyö mahdollistaa alueiden välisen informaation jakamisen, joka ilmentää oppimista ja edistää kaupunkien kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamista. Lisäksi kaupungit voivat yhteistyön myötä tarjota toisilleen tukea ja apua resurssien rakentamiseen sekä lisätä hallintakeinojen monipuolisuutta. (Karhinen ym., 2021) Kaupungit voivat toisten kaupunkien kanssa yhdistää heillä käytössä olevaa tietoa, osaamista tai tekniikoita, sillä yksittäisillä kaupunkitoimijoilla resurssit ovat rajallisia. Kestävä kehityksen parissa kaupungit myös usein toteuttavat yhteisiä projekteja ja kokeiluja, joiden kautta resurssi- ja informaatiojakamista voidaan hyödyntää. (Haupt ja Coppola, 2019)

Yhteistyö mahdollistaa kaupungeille vaikuttavampaa kestävyystyötä, josta kaikki toiminnan osapuolet parhaimmillaan hyötyvät (Haupt ja Coppola, 2019). Kaupungit voivat kansainvälisen yhteistyön myötä saada itselleen vaikutusvaltaisempaa asemaa globaalissa toimintaympäristössä, saavuttaa kansainvälistä suunnannäyttäjän asemaa, oppia muiden toimintatavoista ja virheistä sekä sisäistää uusia kestävyystavoitteita tukevia käytäntöjä. Ylikansallinen toiminta altistaa kaupungeja myös uusille innovaatioille, laajentaa paikallisalueiden toimintamahdollisuuksia ja johtaa uudenlaisiin ajattelumalleihin. (Shefer, 2019) Kestävyystavoitteiden konkreettisen toteutumisen lisäksi kaupunkien aktiivinen globaali toiminta heijastaa ideoiden jalkautumista myös muun muassa alueen asukkaiden ja yritysten toimintaan sekä käsityksiin (Kurowska-Pysz ym., 2018).

Yleensä kaupunkien toteuttama kansainvälinen yhteistyö nähdään pitkälti vapaaehtoisena ja alueiden omasta tahdosta kumpuavana. Kestävää kehitystä aktiivisesti toteuttavat kaupungit kokevat yhteistyön muiden kanssa kaikkia osapuolia kehittäväksi eivätkä koe liiallista kilpailuhenkisyyttä tai oman edun ajamisen tarvetta. Kaupunkien kestävä kehityksen toteutusta voidaankin kuvailla hyväntahtoiseksi kilpailuksi, sillä kaupungit pyrkivät kehittämään omaa toimintaansa parhaaksi mahdolliseksi ja toimimaan edelläkävijänä kestävyysshaasteisiin vastaamisessa. Tämä tapahtuu kuitenkin yhteistyössä muiden kanssa ja yhteisten tavoitteiden eteen, mikä heijastuu positiivisesti tavoitteiden edistämiseen oman kaupungin sisällä sekä muihin kaupunkialueisiin asti. (Jordan ym., 2018)

Karhinen ym. tutkimuksessa tarkastellaan yhteistyön merkitystä kansallistasolla Suomen sisällä. Tutkimus osoittaa kaupunkien välillä selkeää kasvua päästövähennystavoitteiden suuruudessa sekä kestävyyspohjaisen strategisen ajattelun lisääntymisessä. Tutkimuksen mukaan yhteistyön kautta

kaupungit saavat kuitenkin yhä laajempaa asiantuntijatukea, vertaistukea muilta kaupungeilta, yhä rakenteellisempaa ja vaikuttavampaa ilmastotyötä, kokemusta edelläkävijän roolista sekä konkreettisia ideoita ja kokeiluja kestävyystoimista. (Karhinen ym., 2021) Vaikka tutkimuksen analysoidut havainnot ovat kansallisen tason sisäisiä, voidaan tuloksia suhteuttaa nähtäväksi myös kansainvälisen tason kaupunkiyhteistyön parissa.

2.3 Ylikansalliset kaupunkiverkostot

Kaupunkien välinen yhteistyö voi esiintyä useiden kanavien kautta, kuten kaupunki-kaupunki-suhteiden, sitoumusten tai organisaatioiden kautta (Jordan ym., 2018). Käsittelen tutkimuksessani kaupunkien yhteistyön ilmenemistä tarkemmin ylikansallisten kaupunkiverkostojen kautta. Kaupunkiverkostot ovat kasvattaneet merkitystään erityisesti kestävyyspainotteisten toimien edistäjinä. Monet nykypäivän kaupunkiverkostoista panostavat toiminnassaan kestävä kehityksen toteuttamiseen ja aktivoivat myös jäseniään kestävyystoimiin. Verkostojen toiminta voi myös keskittyä tiettyyn kestävä kehityksen toimialaan, kuten liikenteeseen. Ylikansalliset kaupunkiverkostot nähdään merkittävinä osallistumiskanavina myös laajan kaupungeilta tulevan kannatusmäärän puolesta. Verkostot edistävät paikallistason toimintaa vaikuttavasti, sillä ne sisältävät suuren määrän kaupunkeja altistaen monia alueita yhteisille toimille. Kaupunkien on myös mahdollista saada omia potentiaalisia hyötyjä kaupunkiverkostojen kautta, mikä motivoi paikallistoimijoita juuri verkostotoimintaan. (Haupt ja Coppola, 2019)

Erityisesti kestäväan kehitykseen panostavat kaupungit toimivat usein ylikansallisissa kaupunkiverkostoissa, jotta he pystyvät yhdessä vastaamaan paremmin tavoitteiden synnyttämiin haasteisiin (Lee, 2013). Kaupunkiverkostot organisoivat tiedonkulkua, mikä johtaa kaupunkien tiedon integroitumiseen ja osaamisen leviämiseen edistäen osapuolten kestävä kehityksen tavoitteita. Ylikansalliset verkostot mahdollistavat aktiivisen kommunikoiden toisten kaupunkialueiden kanssa, jolloin informaatiojakaminen ja yhteistyö on todennäköisempää. (Frantzeskaki ym., 2019) Yhteistyön kautta päättäjät voivat oppia toisilta kaupungeilta, kuinka muualla toteutetaan kestävä kehityksen tavoitteita ja kuinka toimivia tekniikoita voidaan soveltaa myös omassa toiminnassa. Muiden toimintaa tarkastelemalla kaupungit saavat konkreettista tietoa muun muassa uusista kestävä kehityksen innovaatioista, toimivista hallintatekniikoista ja mahdollisista kaupunkitasolla ilmenevistä haasteista. (Lee ja Jung, 2018)

Kaupunkiverkostot toimivat alustoina paikallisille toimijoille, joissa he voivat aktiivisesti jakaa parhaita käytäntöjä ja menetelmiä kestävän kehityksen tavoitteista. Ylikansalliset verkostot mahdollistavat kaupungeille laajemmat, yhdistetyt resurssikannat sekä mahdollisuuden saada teknistä tukea kestävän kehityksen paikallistoteutukseen. (Chen ym., 2022). Ylikansalliset kaupunkiverkostot tarjoavat jäsenilleen myös monipuolisia rahoitusohjelmia ja teknologisia kokeilualustoja heidän kestävän kehityksen muutoksen ja yhteistyön tukemiseksi (Salvia ym., 2023). Konsultaation ja tuen lisäksi kaupunkiverkostot sitovat jäseniään asettamiinsa kestävyystavoitteisiin, harjoittavat näiden tavoitteiden seurantaa sekä rohkaisevat alueita yhä merkittävimpiin kehitysaskeliin (Haupt ja Coppola, 2019).

Ylikansallisten kaupunkiverkoston jäsenyydet ovat todetusti lisänneet ilmasto- ja kestävyystyön aktiivisuutta (Karhinen ym., 2021). Kun kaupungit luovat globaaleja yhteistyöverkostoja aikomuksenaan saavuttaa kestävä kehitys, tulee heidän toiminnastaankin tehokkaampaa. Ylikansalliset kaupunkiverkostot auttavat paikallisia kaupunginhallituksia luomaan konkreettisempia politiikkatoimia ja -kokeiluja kestävän kehityksen osa-alueilla. Kaupunkien yhteiset verkostot ja projektit luovat monipuolista kommunikaatiota sekä syvempää sitoutumista tavoitteisiin, sillä toimijoita on useampia ja kaupungit saavat toiminnasta yhdessä vaikuttavampaa. Lisäksi yhteistyön kautta kaupungit voivat hyödyntää laajempia resurssikantoja, kuten yhdistettyjä taloudellisia ja teknologisia voimavaroja, joita ilman kaupungit olisivat vain omien paikallisten tietojensa varassa. (Kern ja Bulkeley, 2009)

Kaupunkiverkostot ja ylikansalliset järjestöt kaupunkien toiminta-alustoina ovat lisääntyneet ja kasvattaneet merkitystään, sillä myös kaupunkien rooli kansainvälisinä toimijoina on vahvistunut (Frantzeskaki ym., 2019). Verkostojen kautta toteutettava kumppanuus ja yhteiset päätöksentekoprosessit luovat kaupungeille alustan saada itselleen näkyvyyttä ja vaikutusvaltaa myös globaalissa mittakaavassa. Monet tehokkaasti kestävä kehitys edistävät kaupungit ovat verkostojen ja aktiivisen yhteistyön kautta nousseet eräänlaisiksi suunnannäyttäjiksi globaalissa mittakaavassa. (Haupt ja Coppola, 2019)

3 TUTKIMUKSEN AINEISTO JA METODOLOGISET VALINNAT

Aineistoni tutkimuksessa koostui kolmesta Tampereen kaupungin laatimasta kestävästä kehitystä ja kansainvälistä yhteistyötä ilmentävästä dokumentista. Tutkin aineistoa laadullisen sisällönanalyysin kautta. Valitsin tutkimustavaksi kvalitatiivisen lähestymistavan, sillä tarkoitukseni oli tuottaa laadullista tutkittua tietoa, joka vastaisi asetettuihin tutkimuskysymyksiin. Seuraavassa alaluvussa 3.1 avaen tarkemmin valitsemani aineistot ja niiden suhteen tutkimusaiheeseeni. Aineistojen tarkemman esittelyn jälkeen käyn läpi aineiston analyysimenetelmät alaluvussa 3.2.

3.1 Aineiston kuvaus

Analysoitavana aineistona tutkimuksessani käytän Tampereen kaupungin kestävästä kehityksen strategiaa ”Tekemisen kaupunki”, Tampereen kansainvälisen toiminnan suuntaviivoja 2022–2025 sekä kestävästä kehityksen tavoitteiden toimeenpanosta luotua paikallisarviointia. Aineistojen kautta arvioin kaupungin kansainvälisen yhteistyön toimintaa sekä kestävästä kehityksen toteutumista. Tutkimukseni tarkastelee, kuinka kansainvälinen yhteistyö edistää kestävästä kehityksen tavoitteita paikallistasolla ja kuinka kaupunkialueet voivat hyötyä yhteistyön toteuttamisesta.

Tekemisen kaupunki –strategia on Tampereen kaupungin 2021 marraskuussa hyväksytty uusi strategia, jossa on huomioitu Agenda 2030 ohjelman alaiset kestävästä kehityksen tavoitteet. Strategiassa on määritelty Tampereen tärkeimpiä painopisteitä ja menetelmiä, joiden pohjalta kaupungin kestävyysagendaa pyritään kehittämään vuoteen 2030 mennessä. (Tampereen kaupunki, 2023) Tekemisen kaupunki -strategia aineistona ilmentää kestävästä kehityksen tavoitteiden ja kansainvälisen yhteistyön tärkeyttä sekä käyttöönottoaktiivisuutta Tampereen kaupunkitoiminnassa. Teemojen keskinäisriippuvuus sekä erityisesti kansainvälinen yhteistyö kestävästä kehitystä edistävänä tapana korostuu Tekemisen kaupunki -strategissa.

Kansainvälisen toiminnan suuntaviivat määrittelevät Tampereen kaupungin hallintosäännön mukaista globaalia toimintaa ohjaavat painopisteet. Suuntaviivat linjaavat Tampereen kansainvälisen toiminnan keskeiset periaatteet ja sitoumukset vuosille 2022–2025, joiden pohjalta konkreettista toimintaa koordinoidaan. (Tampereen kaupunki, 2022) Kansainvälisen toiminnan suuntaviivat aineistona ilmentävät kansainvälisen yhteistyön merkitystä ja vaikutuksia kestävästä kehityksen tavoitteisiin Tampereen kaupunkitoiminnassa. Aineisto ilmentää myös yhteistyön koettuja positiivisia vaikutuksia kaupunkikehityksen takaamiseksi, joita Tampere tavoittelee suuntaviivojen

myötä. Viittaa tutkimuksessani kansainvälisen toiminnan suuntaviivoihin lyhenteellä KT-suuntaviivat.

Paikallisarviointi (Voluntary Local Review, VLR) on YK:lle toimitettu arvio kaupungin aktiivisuudesta saavuttaa kestävä kehityksen tavoitteitaan. Paikallisarviointi on ensimmäinen Tampereella suoritettu ja se on valmistunut toukokuussa 2022. Arvioinnissa tarkastellaan jokaista 17 kestävä kehityksen tavoitetta eri tamperelaisten näkökulmien, esimerkkien ja ilmiöiden kautta. (Tampereen kaupunki, 2022) VLR-raporttia analysoimalla on mahdollista tarkastella, kuinka vaikuttavasti kestävä kehityksen tavoitteita on toteutettu Tampereella ja kuinka kansainvälinen yhteistyö on edistänyt tätä agenda.

Tampereen kaupungin laatimat kolme dokumenttia, joita käytän aineistonani vastaavat kaikki tutkimuksessani esitettyihin kysymyksiin sekä ilmentävät kestävä ja kansainvälistä kaupunkitoimintaa. Dokumentit luovat aineistosta kokonaisvaltaisen sisällön, jonka kautta tutkimustani on mahdollista tarkastella kansainvälisen toiminnan, paikallistason kestävyystyön sekä kaupunkikehityksen näkökulmista. Tekemisen kaupunki –strategia vastaa tutkimuskysymyksiin kertomalla, kuinka Tampereella pyritään toteuttamaan kestävä kehityksen tavoitteita ja kaupunkikehitystä sekä kansainvälisen toiminnan roolia näiden saavuttamisessa. Kansainvälisen toiminnan suuntaviivat taas tuovat tietoa kaupungin kansainvälisestä toiminnasta ja sen koetuista hyödyistä paikallistason kehityksen edistämiseksi. VLR-raportti arvioi kansainvälisen toiminnan sekä SDG-tavoitteiden toteuttamisen onnistumista Tampereella. Dokumenteissa käsitellään pitkälti samoja tutkimukseen liittyviä aihealueita, mutta ne painottuvat eri näkökulmien kautta luoden toisiaan tukevan kokonaiskuvan tutkimuksesta.

3.2 Aineiston analyysi

Tutkimusmenetelmänäni oli aineistolähtöinen sisällönanalyysi, jonka kautta etsin aineistosta olennaisia ja tutkimusaiheittani ilmentäviä näkökulmia. Tutkimusmenetelmä perustuu käsitteiden yhdistämiseen ja muodostuneiden havaintojen tulkintaan, joiden kautta tutkimusongelmaa avataan. (Tuomijärvi ja Sarajärvi, 2018) Valitsin tutkimusmenetelmäksi aineistolähtöisen sisällönanalyysin, sillä se mahdollistaa tiettyjä käsitteellisiä liikkumisvapauksia. Valinta perustuu aiheen laajaskaalaisuuteen, sillä analyysimenetelmän avulla aineistoa on mahdollista pelkistää tutkimuskysymykseeni vastaavaksi.

Aloitin aineistolähtöisen sisällönanalyysin etsimällä aineistosta tutkimukselleni olennaisinta informaatiota ja käsitteitä, jotka vastasivat tutkimuskysymyksiini. Analyysin tiedonkeruun jälkeen ryhmittelin tietoa eri teemoihin, joiden kautta tutkimusta on helpompi lähestyä ja hahmottaa kokonaisvaltaisesti. Teemoittamisen jälkeen määrittelin informaatiota tarkemmin ja vertasin keräämääni aineistoa suhteessa aikaisempaan tutkimuskirjallisuuteen. Teemat, joita tutkimukseni myötä syntyi käsittelevät kansainvälisen yhteistyön vaikutusta kestävyystyöhön Tampereella ja kaupunkien saamia hyötyjä kansainvälisen yhteistyön toteuttamisesta. Kaupungeille yhteistyön myötä tulleet positiiviset vaikutukset jaottelin kolmeen alaryhmään, jotka ovat vaikuttavuus ja kaupunkikehitys, informaatio- ja resurssijakaminen sekä globaali edelläkävijän rooli ja sen osoittaminen. Seuraavaksi käyn läpi tulokset, joita aineiston analyysin perusteella tarkastelin näiden ryhmittelyjen mukaisesti.

4 KANSAINVÄLISEN YHTEISTYÖN VAIKUTUKSET KAUPUNKIEN KESTÄVYYSTYÖHÖN JA TOIMINTAAN

Aineistoista nousi esiin kansainvälisen yhteistyön koettu merkityksellisyys kaupunkien kehityksen ja kestävyystyön mahdollistajana. Kaikki Tampereen kaupungin dokumenttiaineistot pyrkivät edistämään alueen kansainvälistä aktiivisuutta, jotta kaupunki voi edistää omaa toimijuuttaan, hyvinvointiaan sekä kestävä kehityksen toteutumista. Tuloksien alaluvuista etenkin luku 4.1 vastaa ensimmäiseen tutkimuskysymykseen ja käsittelee, kuinka kansainvälisen yhteistyön nähdään edistävän kestävä kehitystä Tampereella. Alaluvut 4.2, 4.3 ja 4.4 puolestaan painottuvat käsittelemään aineistoista nousseita teemoja, jotka ilmentävät kaupunkien saamia hyötyjä kansainvälisestä yhteistyöstä eli vastaavat toiseen tutkimuskysymykseen.

Vaikka tulokset on ryhmitelty eri alaluokkiin, käsittelevät kaikki kappaleet kokonaisuudessaan tutkimuksen teemoja ja vastaavat osaltaan molempiin tutkimuskysymyksiin. Tutkimuksen aihe, kysymykset ja aineiston sisältö ovat kaikkia toisiaan tukevia ja yhteen kytkeytyviä, jonka vuoksi luokittelua on mahdotonta tehdä täysin rajaavasti. Painotus jokaisessa alaluokassa on kuitenkin keskitetty tiettyyn teemaan tuloksien selkeyden takaamiseksi.

4.1 Kansainvälisyys kestävä kehityksen mahdollistajana

Kaikkien tutkimuksen aineistojen tulokset tukevat havaintoa Tampereen omasta halusta kansainvälistyä ja tehdä yhteistyötä ylikansallisesti muiden kaupunkien kanssa. Aineistot painottavat kansainvälisen yhteistyön merkitystä kaupunkitason kehittämisessä sekä kokevat yhteistyön merkittäväksi SDG-tavoitteiden saavuttamisen kannalta. Kansainvälisyyden luokitellaan olevan keskeinen kestävä kehitystä mahdollistava tekijä, jota pyritään hyödyntämään mahdollisimman laaja-alaisesti eri toimialoilla. Kansainvälisen toiminnan kautta Tampereella nähdään entistä laajempia mahdollisuuksia kaupunkistrategiassa asetettujen kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamiselle. (Tampereen kaupunki, 2022) Havaintoja tukee myös aikaisempi kirjallisuus, jossa korostetaan ideaa kansainvälisen yhteistyön tärkeydestä paikallistason kestävyystoiminnan kannalta. Kaupungit kokevat kansainvälisen yhteistyön vaikuttavan positiivisesti alueen SDG-tavoitteiden edistämiseen (Chen ym., 2022).

Kaupungin VLR-Raportin mukaan kansainvälinen yhteistyö on kaupunkitasolla keskeinen ratkaisu kestävyysaasteisiin, sillä kaupunkitason toimijuus jäisi ilman verkostoja ja kumppanuuksia vähäiselle tasolle. Raportissa kerrotaan, kuinka Tampereelta löytyy tarvittavat ja olennaiset kompetenssit kansainvälisen yhteistyön edistämiseen. Raportti ilmentää kaupungin omalähtöistä halua edistää kansainvälistä toimintaansa laajaskaalaisen yhteistyön kautta. Kansainvälinen yhteistyö voidaan nähdä alueen päättäjien, asukkaiden ja yritysten yhteisenä tahtotilana, sillä se edistää monien eri paikallistason toimialojen toimintaa sekä SDG-tavoitteita kokonaisuudessaan. (Tampereen kaupunki, 2022) Myös Jordan ym. nostavat esiin, kuinka kaupunkitoimijoiden yhteistyö on kaikille osapuolille otollista ja heidän omasta tahdostaan kumpuavaa. Yhteistyön kautta kaupungit voivat edistää omaa kaupunkitoimintaansa ja kestävänsä kehityksensä tavoitteita sekä myös omalla panoksellaan tukea muita toimijoita vastaaviin toimiin. (Jordan ym., 2018)

Tampereen KT-suuntaviivat ilmentävät, kuinka tamperelaisten hyvinvointia, investointien ja innovaatioiden määrää sekä muiden yhteiskunnan alojen toimintaedellytyksiä voidaan kehittää kansainvälisen yhteistyön kautta. Yhteistyön myötä Tampereella on parannettu muun muassa kaupungin liike-elämää, vihreän siirtymän toteutumista, tutkimus- ja innovaatiotoimintaa sekä asukkaiden yleistä hyvinvointia. (Tampereen kaupunki, 2022) Tekemisen kaupunki -strategia painottaa yhteistyön merkitystä myös kansainvälisten investointien ja osaamisen houkuttelemisen puolesta (Tampereen kaupunki, 2023). Nämä kaikki edistävät kestävänsä kehityksen tavoitteiden saavuttamista sekä tukevat alueen yleistä hyvinvointia.

Kaikissa aineistodokumenteissa kansainvälisen yhteistyön nähdään edistävän Tampereen kaupunkikehittymistä ja hyvinvointia, kestävyysaasteiden ratkaisemista sekä asioihin vaikuttamisen tehokkuutta. Aineistojen mukaan Tampereen kaupunki kokee kehittyvänsä kansainvälisen yhteistyön avulla ja edistävänsä omaa kaupunkiorganisaatiotaan kokonaisvaltaisena toimijana. Erityisesti VLR-raportti ilmentää Tampereen halua hyödyntää kansainvälisiä kumppanuuksia ja ulkopuolisia informaatio-, resurssi- ja rahoituslähteitä oman kestävyystoiminnan edistämiseksi. (Tampereen kaupunki, 2022) VLR-raportissa korostetaan, kuinka toimintaa halutaan laajentaa oman kaupunkikonsernin ulkopuolelle ja saavuttaa uusia yhteistyön tuomia mahdollisuuksia:

Tampereelle on ominaista kestävänsä kaupunkikehityksen ja hyvinvoinnin edistämisen aktiivinen yhteistyö kaikilla eri tasoilla (VLR-raportti, 2022, 68).

Tampere luo aktiivisesti kumppanuus- ja kehittämiskulttuuria, joka keskiössä laaja yhteistyö ja kumppanuus muiden toimijoiden kanssa (VLR-raportti, 2022, 69).

Sitaatit ilmentävät laajan yhteistyön nähtyjä potentiaalisia vaikutusmahdollisuuksia, kuten kestävyystoiminnan sekä hyvinvoinnin takaaminen Tampereella. Kaupunkikehitys ja asukkaiden olosuhteet ovat molemmat tärkeitä paikallistason kestävä kehityksen mittareita. Sitaateissa yhteistyö eri tasoilla viittaa paikallisen ja kansallisen tason lisäksi vahvasti myös ylikansallisiin kaupunkikumppanuuksiin.

Tampereesta halutaan myös KT-suuntaviivojen mukaan luoda avoin ja kansainvälinen kaupunki, joka toteuttaa yhteistyötä ja kumppanuuksia myös omien paikallisten ja kansallisten rajojen ulkopuolella. Tampere pyrkii kehittämään omia valmiuksiaan kansainvälisen tason toimijana ja vahvistamaan kaupungin tunnettavuutta. Tästä konkreettisena toimenä KT-suuntaviivoissa on nostettu kaupungin halu selvittää uusien kumppanuuksien mahdollisuuksia ja laajentaa yhteistyöresurssejaan entisestään, myös lisätä Euroopan ulkopuolisia sidosverkostoja. (Tampereen kaupunki, 2022) Ylikansallinen verkostotoiminta ja yhteistyö nähdään aineistoissa halutuksi tavoitteeksi, johon Tampereen tulee pyrkiä tavoitteellisesti:

Kaupunki hakee rohkeita avauksia sekä kumppanuuksia globaaleista verkoista ja näyttää suuntaa ja sitoutumistaan kestävä tulevaisuuden rakentamiseen erilaisten sitoumusten kautta (VLR-raportti, 2022, 68).

Sitaatista voidaan myös todeta, kuinka kestävyystavoitteiden saavuttaminen nähdään toteutuvan kumppanuuksien ja globaalien toiminnan kautta, minkä vuoksi Tampereella pyritään vahvistamaan kansainvälistymistä entisestään.

VLR-raportissa korostetaan ylikansallisten kaupunkiverkostojen merkitystä ja verkostot nähdään paikallistason kestävä kehityksen tukijoina. Tampere on pyrkinyt aktiivisesti toimimaan ylikansallisissa verkostoissa ja hyödyntämään sidosryhmiä omien SDG-tavoitteiden saavuttamisessa. Aineiston mukaan Tampereen koetaan toteutuvan verkostoissa toimimista jo vaikuttavasti tukien tätä kautta kaupungin kestävyysagendaa:

Tampere jo nyt mukana monissa Agenda 2030-yhteistyön verkostoissa ja linkittyy kehittyvän SDG-työnsä kautta entistä selkeämmin näihin (VLR-raportti, 2022, 72).

Kaupunki jäsenenä useissa kansainvälisissä ympäristö- ja ilmastoasioiden, kulttuurin, elinvoiman ja älykkäiden kaupunkien järjestöissä ja verkostoissa (VLR-raportti, 2022, 69).

VLR-raportin sitaatit ilmentävät kaupungin yhteistyöhalukkuutta, joka näkyy aktiivisen verkostotoiminnan kautta. KT-suuntaviivat pitävät verkostoja tärkeinä osallistumiskanavia, joiden kautta kaupunki saa edistettyä kestävyystavoitteitaan sekä lisättyä vaikutusmahdollisuuksiaan ja kaupunkialueen tunnettavuutta. (Tampereen kaupunki, 2022). Myös Tekemisen kaupunki -strategiassa on annettu toimeksianto tunnistaa merkittäviä kansainvälisiä verkostoja ja toimia niissä tavoitteellisesti (Tampereen kaupunki, 2023).

4.2 Kaupunkikehitys ja vaikuttavuus

Kaikki aineistoista ilmentävät, kuinka kaupunkikehityksen kannalta on olennaista, että paikallistasolla tehdään ylikansallista yhteistyötä ja verkostotoimintaa. VLR-raportti kokee Tampereen olevan osana vastuullisten suunnannäyttäjien verkostoa edistäen tätä kautta kaupungin kestävyys- ja kehitystoimintaa. Raportti määrittää toiminnan taustalla motiiveina olevan oman kaupunkitoiminnan kehittäminen, asioihin vaikuttamisen mahdollisuus sekä Tampereen osaamisen hyödyntäminen kansainvälisesti. (Tampereen kaupunki, 2022) Aineiston analyysi ilmentää Tampereen halua jatkaa ja edelleen lisätä kansainvälistä toimintaansa koettujen hyötyjen puolesta.

KT-suuntaviivat painottavat kansainvälisen yhteistyön aktiivista jatkamista, jotta kaupunki voi hyötyä kumppanuuksien tuomista tutkimuksen, innovaatioiden, tapahtumien, kulttuurin ja tuotannon eduista (Tampereen kaupunki, 2022). Myös Tekemisen kaupunki -strategiassa korostetaan, kuinka kaupungin houkuttelevuutta tulee lisätä kansainvälisen yhteistyön kumppanina. Yhteistyön myötä Tampere voi lisätä houkuttelevuuttaan kansainvälisille investoinneille ja yrityksille sekä toimia tapahtumien ja kulttuurin keskittymänä. (Tampereen kaupunki, 2023) Aikaisempi kirjallisuus tukee aineiston analyysia yhteistyön kautta saavutettavasta kaupunkikehityksestä. Ylikansallinen toiminta tuo kaupungeille laajempia toimintamahdollisuuksia, uusia innovaatioita ja ajatusmalleja (Shefer, 2019).

Tampereen kaupunki haluaa edistää kansainvälistä yhteistyötä, sillä kumppanuuksien ja ylikansallisen tekemisen myötä on mahdollista saada uusia mahdollisuuksia kehittää kaupungin toimintaa ja kestävä kehityksen toteutumista:

Kaupunki haluaa toimia luotettavana kumppanina ja yhteisen tekemisen mahdollistavana alustana ja luo edellytyksiä kestävä tulevaisuuden ratkaisuille (VLR-raportti, 2022, 68).

Sitaatti korostaa, kuinka kansainvälisyyden puitteissa kaupunkialueet saavuttavat uusia innovatiivisia edellytyksiä, jotka heijastuvat positiivisesti kaupungin kehitykseen ja kestävyystyöhön. Tekemisen kaupunki -strategiassa on nostettu samaa ideaa kaupungin roolista yhteisen tekemisen mahdollistajana. Tämä tapahtuu strategian mukaan toimimalla itse eri yhteisöissä ja lisäämällä aktiivista vuorovaikutusaktiivisuutta. Tekemisen kaupunki -strategia sekä KT-suuntaviivat molemmat esittävät, kuinka yhteistyön kautta kaupunki voi tutkimus- ja innovaatiotoiminnan lisäksi edistää myös rooliaan kansainvälisen tason tapahtumien ja kulttuurin keskittymänä. (Tampereen kaupunki, 2023)

Chen ym. tarkastelevat, kuinka ylikansallinen toiminta voi antaa kaupungeille mahdollisuuden saada teknistä tukea kestävän kehityksen paikallistoteutukseen (Chen ym., 2022). Aikaisemman tutkimuskirjallisuuden mukaan yhteistyö ja verkostotoiminta antavat kaupungeille teknologisia kokeilualustoja sekä monipuolisempia rahoitusohjelmia (Salvia ym., 2023). Tampereen kaupungin aineistot ilmentävät yhteistyön myötä saatuja teknologisia ja taloudellisia hyötyjä, jotka edistävät kaupunkikehitystä. Aineistoissa ei kuitenkaan suoraan viitata konkreettisiin rahoitusohjelmiin tai teknologisiin alustoihin, mitä kaupungit saisivat käyttöönsä. Lisäksi Haupt ja Coppola tarkastelevat kirjallisuudessaan, kuinka kaupunkiverkostot harjoittavat kestävyystoimien seurantaa ja rohkaisevat alueita yhä merkittävimpiin kehitysaskeliin (Haupt ja Coppola, 2019). Tutkimukseni aineistoissa ei eritelty toiminnan seurantaa, vaan kaupunkien toiminta määriteltiin olevan hyvin omasta motivaatiosta riippuvaista.

Tulosten mukaan Tampereen on olennaista keskittyä kansainväliseen yhteistyöhön omien hyöty- ja vaikutusmahdollisuuksiensa puolesta. KT-suuntaviivat linjaavat, kuinka Tampere voi yhteistyön kautta aktiivisemmin ja tehokkaammin vaikuttaa lainsäädäntöön, päätöksentekoon ja yhteisiin linjauksiin, joita päätetään ylikansallisilla tahoilla. Nämä päätökset määrittelevät keskeisesti kaupunkitoiminnan ja SDG-tavoitteiden onnistumistumista sisältäen Tampereeseen kohdistuvia linjauksia muun muassa rahoitus-, investointi-, saavutettavuus- ja lainsäädäntötoimialoilta. Tampereen on mahdollista saada paikallistason toimijana enemmän vaikutuskanavia, kun se toimii yhteistyössä muiden kaupunkialueiden kanssa tai kaupunkiverkostojen kautta. (Tampereen kaupunki, 2022) Havaintoja tukee myös aikaisempi tutkimuskirjallisuus, jonka mukaan kaupunkien tulee tehdä yhteistyötä saadakseen konkreettisempia vaikutusmahdollisuuksia (Jordan ym., 2018). Verkostot ja yhteiset päätöksentekoprosessit antavat kaupungeilla näkyvyyttä myös ylikansallisesti (Haupt ja Coppola, 2019).

4.3 Informaatio- ja resurssijakaminen

Ylikansallisissa ympäristöissä toimiminen tarjoaa kaupungeille uusia potentiaaleja paikallistason hyvinvoinnin ja kestävän kehityksen toiminnan vahvistamiseksi. Erityisesti VLR-raportissa ja KT-suuntaviivoissa korostetaan Tampereen kansainvälisen yhteistyön merkitystä osaamisen, informaation ja resurssien jakamisen kannalta. Tampereen tulee pyrkiä aktiiviseen vuorovaikutukseen ja yhteisten toimien toteuttamiseen muiden kaupunkialueiden kanssa, jotta kestävä kaupunkikehitys on todennäköisempää. (Tampereen kaupunki, 2022) Tätä tukee myös aikaisempi kirjallisuus, jonka mukaan yhteistyö mahdollistaa tiedon ja osaamisen leviämisen, joka puolestaan edistää kestävyystavoitteiden saavuttamista (Frantzeskaki ym., 2019). Yhteistyön myötä Tampere voi saada uutta osaamista kansainvälisiltä kumppaneiltaan ja soveltaa tätä tietoa omassa kehitystoiminnassa:

Tavoitteena on paitsi oppia muilta myös näyttää omaa esimerkkiä ja jakaa hyviä käytäntöjä (VLR-raportti, 2022, 69).

VLR-raportista nostettu sitaatti ilmentää Tampereen tavoitetta hyödyntää muiden tarjoamaa informaatiota ja osaamista sekä myös jakaa omia tieto- ja taitokantojaan muiden avuksi. Tämä edistää kaupungin omaa kaupunkikehitystä sekä laajemmin kestävän kehityksen tavoitteita globaalissa mittakaavassa. Aineiston huomioita tukee aikaisempi kirjallisuus, jonka mukaan yhteistyön kautta kaupunkien on mahdollista saada tietoa toisten alueiden toimista sekä soveltaa saatua tietoa omassa kaupunkikehityksessä (Lee ja Jung, 2018). Myös Haupt ja Coppola tarkastelevat, kuinka kaupungit voivat yhteistyön kautta toteuttaa kokonaisvaltaisempaa oppimista sekä tehokkaampia kaupunkitason kehitystä edistäviä toimia (Haupt ja Coppola, 2019).

KT-suuntaviivojen mukaan Tampereen kaupunki kokee kansainvälisen toiminnan vahvistamisen tutkimus- ja innovaatiotoiminnan kannalta olennaiseksi. Yhteistyön kautta kaupunkien toimintaa on mahdollista kehittää ja löytää uusia teknologisia, teknisiä tai tiedollisia innovaatioita. Tutkimustoiminta saadaan vaikuttavimmilleen yhteistyön kautta, kun kaupungit jakavat resursseja, tietoja ja osaamista toisilleen. KT-suuntaviivat hyödyntävät tätä ideaa ja panostavat ylikansallisiin kumppanuuksiin, jotta Tampere voi hyödyntää yhteisiä resurssivaroja kaupungin perehtyessä kestävän kehityksen innovaatioihin ja parannuksiin eri toimialoilla. (Tampereen kaupunki, 2022) Analyysin havaintoja tukee myös aikaisempi tutkimuskirjallisuus, jonka mukaan yhteistyön nähdään tuovan kaupungeille muun muassa laajempia taloudellisia ja teknologisia resurssikantoja (Kern ja Bulkeley, 2009).

Aikaisempi tutkimuskirjallisuus korostaa, kuinka muiden kaupunkien hallintatekniikoista tai haasteista on yhteistyön kautta mahdollista ottaa oppia (Lee ja Jung, 2018). Myös Karhinen ym. käsittelevät kaupunkien yhteistyön antavan paikallistasolle laajempia hallintakeinoja sekä mahdollisuuden saada asiantuntijatukea (Karhinen ym., 2021). Tutkimukseni aineistoissa ei kuitenkaan ole suoraa mainintaa virallisen asiantuntijatuen saamisesta tai monipuolisemmista hallintakeinoista. Kaupunkien välinen yhteistyö nähdään aineistojen mukaan tuottavan tiedonjakamista ja alueiden kehittymistä, mutta ei kuitenkaan virallisia hallinta- tai asiantuntijatoimia. Kaupunkien hyödyt korostuvat enemmänkin osaamisen ja informaation lisääntymisen muodossa, kun paikallistason toimijat verkostoituvat ja jakavat muun muassa ideoita tai tekniikoita toisilleen.

Haupt ja Coppola tarkastelevat, kuinka kaupungit toteuttavat myös usein yhteisprojekteja ja -kokeiluja kestävyysaiheiden edistämiseksi. Projektit voidaan nähdä tärkeinä kaupunkien resurssi- ja informaatiojakamista ilmentävinä osallistumiskeinoina. (Haupt ja Coppola, 2019) Tätä korostetaan myös KT-suuntaviivojen strategiassa, jonka mukaan kansainvälisten projektipohjaisten toimien tekeminen on yksi keskeisistä yhteistyön ilmenemismuodoista. Projekteja Tampere pyrkii toteuttamaan toisten ylikansallisesti aktiivisten ja kestävyystoimintaan panostavien kaupunkien kesken. (Tampereen kaupunki, 2022) Projektien kautta kaupunkialueet pyrkivät edistämään eri toimialojen kestävyystavoitteita, kuten liikenteen tai rakentamisen palveluita. Esimerkkinä VLR-raportissa tarkasteltiin muun muassa eurooppalaista Fusilli-projektia, jonka tarkoituksena on kehittää kaupunkialueita kohti kestäviä ruokajärjestelmiä. (Tampereen kaupunki, 2022)

4.4 Globaali edelläkävijän rooli ja sen osoittaminen

Tampereen on koettu jo pitkään olevan kansainvälisesti aktiivinen ja yhteistyötä edistävä kaupunki, mutta kestävyysongelmien edessä on toiminta globaalilla kentällä yhä vahvistanut merkitystään. VLR-raportin analyysin mukaan Tampere on vahvasti osana kansainvälistä suunnannäyttäjien kaupunkiverkostoa, kun puhutaan kestävä kehityksen mukaisesta paikallistoiminnasta. Tampere on aktiivisesti mukana kansainvälisissä ilmastotyön sitoumuksissa, projekteissa sekä ylikansallisissa verkostostoissa. (Tampereen kaupunki, 2022) Analyysia tukee aikaisempi kirjallisuus, jonka mukaan kansainvälisen yhteistyön myötä kaupunkien on mahdollista saavuttaa suunnannäyttäjän asemaa ja laajentaa paikallisalueensa toimintamahdollisuuksia sekä kestävyystyön edistymistä (Shefer, 2019).

Myös Mi ym. kokevat kaupunkien roolin globaaleina kestävyysagentteina olevan nykypäivänä merkittävä, sillä SDG-tavoitteita otetaan aktiivisesti käyttöön kaupunkitasolta lähtien (Mi ym., 2019).

VLR-raportin analyysin mukaan on huomattavissa, kuinka Tampere kaupunkitason toimijana voi edistää vaikuttavasti eri kestävyysagendojen toteutumista ja olla osana ratkaisemassa globaaleja haasteita. Kaupungit koetaan raportissa merkittäviksi kestävän kehityksen tavoitteiden toimeenpanon kannalta. Tavoitteiden muuttaminen konkreettisiksi teoiksi tapahtuu nimenomaan pääasiassa paikallistasolla ja on pitkälti kaupunkien omalla vastuulla. (Tampereen kaupunki, 2022)

Kaikki aineistodokumenteista kokevat kaupungit merkittäväksi toimijoiksi globaalissa mittakaavassa ja pyrkivät nostamaan Tamperetta varteenotettavaksi kumppaniksi. Aineistot painottavat kansainvälistä yhteistyötä kaupunkien ja tässä tarkastelussa Tampereen välttämättömän kehitystyön takaamiseksi. VLR-raportista sekä KT-suuntaviivoista voidaan tulkita, kuinka kansainvälisen toiminnan nähdään edistävän kaupungin taloussektorin ja yritysten toimintaedellytyksiä vahvistaen Tampereen yleistä kilpailukykyä. Tampere on aineistojen mukaan nostanut asemaansa maailmalla suurkaupunkien joukossa sekä vahvistanut myös kansainvälistä koulutus- ja opiskelijakaupungin rooliaan. Tampereen harjoittama ylikansallinen toiminta on kehittänyt muun muassa kaupungin tutkimus-, innovaatio- ja taloustoimintaa, jotka ovat keskeisiä kompetensseja kestävän kehityksen haasteisiin vastaamisessa. (Tampereen kaupunki, 2022)

VLR-raportin mukaan Tampere pyrkii olemaan suunnannäyttäjäkaupunkina kestävän kehityksen toteutumisessa ja omalla toiminnallaan yhtäältä edistää omien tavoitteiden toteutumistaan sekä toisaalta tukea tavoitteiden globaalia toimeenpanoa:

Pitkä perinne kansainvälisen yhteistyön vaalimisessa ja kestävän kehityksen sitoumusten edistämisisessä on vankistanut kaupungin asemaa globaalien vastuunsa tuntevana kaupunkina (VLR-raportti, 2022, 70)

Sitaatti ilmentää Tampereen korostamaa kansainvälisyyden merkitystä kaupungille. Myös KT-suuntaviivoissa kaupungin aktiivisuutta kansainvälisellä kentällä pyritään lisäämään, mikä korostuu globaalien vastuun kantamisen painottamisen kautta. Vastuun kantamista pyritään ilmentämään yhteistyön kautta muun muassa vaikuttamalla muiden toimijoiden kestävän kehityksen ideologioihin. Avoin ja kansainvälinen kaupunki parhaimmillaan heijastaa kestävyysaatteita asukkaiden, muiden kaupunkien sekä yksityisten toimijoiden pariin ajaen tavoitteita yhä tehokkaammin. (Tampereen kaupunki, 2022) Havaintoa tukee myös aikaisempi kirjallisuus, jonka mukaan kaupunkien kansainvälinen aktiivisuus parhaimmillaan vaikuttaa positiivisesti alueen asukkaiden ja yritysten kestävyysajatteluun (Kyrowska-Pysz ym., 2018).

Chen ym. korostavat, kuinka suunnannäyttäjänä toimiminen sekä laajan kestävyystyön toteuttaminen vaikuttaa positiivisesti kaupungin omaan paikallistoimintaan sekä samanaikaisesti edistää vihreän siirtymän toteutumista globaalissa mittakaavassa (Chen ym., 2022). Aineiston analyysin mukaan myös Tampereella olevaa osaamista halutaan viedä muualle. Kaupunki haluaa toimia kestävän kehityksen edelläkävijän roolissa ja tätä kautta edistää omaa sekä muiden alueiden hyvinvointia. KT-suuntaviivojen mukaan Tampere pyrkii hyödyntämään kaupungissa olevaa osaamista ja luomaan ratkaisuja kestävän kehityksen ongelmiin, joita voidaan hyödyntää myös oman paikallisalueen ulkopuolella globaalissa mittakaavassa (Tampereen kaupunki, 2022).

5 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tutkimukseni on ajankohtainen ja merkittävä erityisesti kaupunkitoimijoiden näkökulmasta. Tutkimuksessa käsitellään kestäväen kehityksen tavoittelemista, joka on maapallon kantokyvyn takaamiseksi hyvin kriittinen aihe. Myös kansainvälisyys ja yhteistyö kansainvälisellä kentällä ovat jatkuvasti nousussa olevia ilmiöitä, joita toimijoiden tulee aktiivisesti ottaa käyttöön toiminnassaan. Aihetta on olennaista tutkia, sillä kaupunkien rooli kestävyystoimijoina ja maailmanlaajuisina vaikuttajina on nykypäivänä merkittävä. Tutkimukseni myötä kaupunkien on mahdollista saada tietoa, jonka kautta he voivat edistää omaa kaupunkikehitystään ja vastata tehokkaammin paikallistasolla ilmenneisiin kestävyyshaasteisiin. Tutkimuksessani ajankohtaisia aiheita tarkastellaan monista eri näkökulmista, kuten kestäväen kehityksen, kansainvälisyyden, yhteistyömahdollisuuksien sekä paikallistason toimijuuden kautta.

Tutkimuksen tulokset osoittavat, kuinka kansainvälinen yhteistyö nähdään tärkeänä paikallistason kaupunkikehityksen ja kestävyystavoitteiden edistäjänä. Ensimmäiseen tutkimuskysymykseen tutkimus vastaa määrittelemällä, kuinka kansainvälisen yhteistyön nähdään antavan Tampereelle laajempia mahdollisuuksia kaupungin SDG-tavoitteiden toteuttamiselle. Tämä ilmentyy tuloksissa muun muassa alueen kaupunkikehittymisen, hyvinvoinnin takaamisen sekä asioihin vaikuttamisen kautta. Tuloksien mukaan yhteistyötä hyödynnetään eri toimialoilla, jotka kaikki liittyvät kestäväen kehityksen toteutumiseen. Tampereella on aktiivisen kansainvälisen toiminnan myötä parannettu muun muassa kaupungin liike-elämää, tutkimus- ja innovaatiotoimintaa sekä muita yhteiskunnan toimintaedellytyksiä.

Toiseen tutkimuskysymykseen tutkimus vastaa tarkastelemalla, kuinka kaupungit voivat yhteistyön myötä edistää omaa toimintaansa. Tulokset nostavat esiin eri hyötyjä, joita paikallistason toimijat voivat saavuttaa toimimalla kansainvälisellä kentällä. Tutkimuksessa yhteistyön tuomia kehitysmahdollisuuksia tarkastellaan vaikuttavuuden ja kaupunkikehityksen, informaatio- ja resurssijakamisen sekä globaalin suunnannäyttäjän roolin kautta. Nostetut teemat ilmentävät, kuinka kaupunki voi hyötyä yhteistyön tuomista tutkimuksen, innovaatioiden, talouden sekä tapahtumien eduista. Tulokset korostavat kansainvälisen yhteistyön merkitystä myös osaamisen, informaation ja resurssien jakamisen kannalta. Aineistoista korostuneet hyödyt lisäävät kaupunkien vaikutusmahdollisuuksia kansainvälisellä kentällä sekä auttavat kaupungeja vastamaan kestävyys- ja kehityshaasteisiin.

Pääasiassa tutkimukseni tulokset ovat hyvin vastaavia aikaisemmassa tutkimuskirjallisuudessa esiteltyihin havaintoihin nähden. Kansainvälisen yhteistyön ja kaupunkiverkostojen nähdään antavan kaupungeille muun muassa laajempia resursseja ja vaikutusmahdollisuuksia, tehokkaampaa tiedonkulkua, mahdollisuutta nostaa alueen näkyvyyttä globaalisti sekä edellytyksiä taloudellisten ja teknologisten kehitysten pariin. Tutkimukseni aineistoissa käsiteltiin laajasti samoja koettuja hyötyjä, joita aikaisempi kirjallisuus nostaa esille. Tuloksissa ei kuitenkaan esiinny yhteistyön myötä näkyvää kaupunkien seurantaa, tukena toimivia rahoitusohjelmia tai teknologisia alustoja, laajempia hallintakeinoja tai mahdollisuutta asiantuntijatukeen. Nämä hyödyt esitellään aikaisemmassa kirjallisuudessa, mutta tutkimukseni aineistoissa teemoja ei kuitenkaan tarkastella.

Tutkimukseni tulokset mahdollistavat kaupunkien toiminnan kehittämisen sekä tuovat lisää informaatiota paikallistason kestävyystoimintaan ja kaupunkikehitykseen. Kaupungit kohtaavat parhaillaan kestävyysaasteita, joihin vastaamiseen pyritään etsimään ratkaisuja tuomalla esiin kaupunkien vahvuuksia kestävyystoimijoina. Tutkimuksessani kansainvälinen yhteistyö nähdään merkittävänä paikallistason kestävyystoimintaa mahdollistavana tekijänä, jonka myötä kaupungit saavat laajempia valmiuksia kestävä kehityksen toteuttamiseen. Tutkimuksessa nostettiin esiin konkreettisia hyötyjä ja tapoja, joilla yhteistyön kautta voidaan edistää SDG-tavoitteita kaupunkitoiminnassa. Tuloksia voidaan ottaa käyttöön paikallistason toiminnan kehittämiseksi, sillä tutkimus ilmentää konkreettisia mahdollisuuksia, joita kaupungit saavat kansainvälisen yhteistyön toteuttamisesta. Kaupungit voivat hyödyntää tietoa oman kestävyysagendansa sekä yleisen kaupunkikehityksen edistämiseksi.

Tutkimukseni tuloksia voidaan hyödyntää kaikilla kaupunkialueilla, mutta erityisesti Tampereella tuloksia voidaan heijastaa suoraan kehitystoimintaan tutkimuksen pohjautuessa Tampereen kaupungin aineistoihin. Saatua tietoa voidaan jossain määrin yleistää myös muihin Suomen kaupunkeihin oletettujen samankaltaisuuksien puolesta, erityisesti kaupunkeihin, jotka vastaavat Tampereen kokoa ja toimijuutta. Suoria yleistyksiä Tampereen kaupungin aineistojen perusteella ei kuitenkaan voi tehdä oman kansallisvaltion ulkopuolella, sillä eriävät lähtökohdat ja vaikuttavat tekijät toiminnan taustalla voivat tehdä toiminnasta sekä koetuista hyödyistä hyvinkin erilaisia. Kansainvälisen yhteistyön toteuttamista kaupungit pyrkivät tekemään yhtenäisesti, vaikkakin eri aktiivisuuden tasoilla, mutta paikallistason toiminta ja yhteistyön vaikutukset ovat geopolitiittisesti erilaisia riippuen kaupunkialueesta. Tutkimus kuitenkin lisää informaatiota ja osaamista kaupunkialueiden kestävyystoiminnasta sekä kansainvälisen yhteistyön tärkeydestä, josta kaikki paikallistoimijat voivat ottaa vaikutteita.

Tutkimukseni aineiston pohjautuminen Tampereen kaupungin dokumentteihin heijastuu tutkimuksen tuloksiin keskeisesti. Tampere luo kaupungin toteuttamasta kansainvälisestä yhteistyöstä ja omasta kestävyystoiminnastaan hyvin positiivista kuvaa, mikä vaikuttaa aineiston analyysistä nousseisiin teemoihin. Tampereen kaupunki tekee vaikutuksellista kestävyystyötä sekä panostaa kansainvälisyyden toteuttamiseen, mutta aineistoissa yhteistyön ja paikallistason kestävyystyön mahdolliset haasteita ei oteta yhtä lailla huomioon. Tutkimuksen toteuttaminen muiden aineistomenetelmien, kuten haastattelumateriaalien kautta, mahdollistaisi tarkastelemisen Tampereen oman julkisesti esitettävän kaupunkikuvan ulkopuolelta. Tutkimuksessani aineistodokumentit ovat perusteellisia ja hyvin tutkimusaihetta ilmentäviä, mutta pysyvät aiheen tarkastelussa kuitenkin muodollisella tasolla jättäen tilaa aiheen mahdollisille jatkotutkimuksille tulevaisuudessa.

Tutkimuksen rajaaminen kaupunkien toimintaan kansainvälisen yhteistyön näkökulmasta vaikutti tutkimuksen tuloksiin, sillä analyysin ulkopuolelle jäi kaupunkien yhteistyön kansallisvaltion sisällä ja omien paikallistoimijoiden kanssa. Tutkimus perustuu vahvasti kaupunkien väliseen yhteistyöhön sekä kaupunkiverkostojen toimintaan jättäen pois analyysistä muiden toimijoiden, kuten yksityisen puolen merkityksen. Lisäksi kansainvälisen yhteistyön esiintyminen esitetään aineistoissa hyvin positiiviseen sävyyn, mikä heijastuu tutkimuksen päätelmiin. Aineistoissa sivuutetaan, kuinka yhteistyö ja useat toimijat voivat viedä kaupunkialueilta omia resursseja ja voimavaroja. Ylikansallinen toiminta on usein aikaa vievää ja vaatii kaupungeilta sovittelua sekä kompromissien tekemistä, vaikka tuo myös paljon etuja paikallistason toimintaan.

LÄHTEET

- Chen, M., Chen, L., Cheng, J. & Yu, J. (2022). Identifying interlinkages between urbanization and Sustainable Development Goals. *Geography and Sustainability*, vol. 3, no. 4, pp. 339–346, <https://doi.org/10.1016/j.geosus.2022.10.001>
- Frantzeskaki, N., Buchel, S., Spork, C. Ludwig, K. & Kok, T. J. (2019). The Multiple Roles of ICLEI: Intermediating to Innovate Urban Biodiversity Governance. *Ecological Economics*, vol. 164, p. 106350, <https://doi.org/10.1016/j.ecolecon.2019.06.005>
- Haupt, W. & Coppola, A. (2019). Climate governance in transnational municipal networks: advancing a potential agenda for analysis and typology. *International Journal of Urban Sustainable Development*, vol. 11, no. 2, pp. 123–140, <https://doi.org/10.1080/19463138.2019.1583235>
- Jordan, A., Huitema, D., Asselt, H. & Forster J. (2018). Governing Climate Change: Polycentricity in Action? *Cambridge University Press*.
- Karhinen, S., Peltomaa, J., Riekkinen, V. & Saikku, L. (2021). Impact of a climate network: The role of intermediaries in local level climate action. *Global Environmental Change*, vol. 67, <https://doi.org/10.1016/j.gloenvcha.2021.102225>
- Kern, K. & Bulkeley, H. (2009). Cities, Europeanization and Multi-level Governance: Governing Climate Change through Transnational Municipal Networks. *Journal of Common Market Studies*, vol. 47, no. 2, pp. 309–332, <https://doi.org/10.1111/j.1468-5965.2009.00806.x>
- Kurowska-Pysz, J., Castanho, R. A. & Luores, L. (2018). Sustainable planning of cross-border cooperation: A strategy for alliances in border cities. *Sustainability (Basel, Switzerland)*, vol. 10, no. 5, p. 1416, <https://doi.org/10.3390/su10051416>
- Lee, T. & Jung, H. A. (2018). Mapping city-to-city networks for climate change action: Geographic bases, link modalities, functions, and activity. *Journal of Cleaner Production*, vol. 182, pp. 96–104, <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2018.02.034>
- Lee, T. (2013). Global Cities and Transnational Climate Change Networks. *Global Environmental Politics*, vol. 13, no. 1, pp. 108–127, https://doi.org/10.1162/GLEP_a_00156
- Mi, Z., Guan, D., Liu, Z., Liu, J., Vigiúí, V., Former, N. & Wang, Y. (2019). Cities: The core of climate change mitigation. *Journal of Cleaner Production*, vol. 207, pp. 582–589, <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2018.10.034>
- Richardson, K., Steffen, W., Lucht, W., Bendtsen, J., Cornell, S., Donges, J. F., Drüke, M., Fetzer, I., Bala, G., von Bloh, W., Feulner, G., Fidler, S., Gerten, D., Gleeson, T., Hofmann, M., Huiskamp, W., Kummu, M., Mohan, C., Nogués-Bravo, D., Petri, S., Porkka, M., Rahmstorf, S., Schaphoff, S., Thonicke, K., Tobian, A., Virkki, V., Wang-Erlandsson, L., Weber, L. & Rockström, J. (2023). Earth beyond six of nine planetary boundaries. *Science Advances*, vol. 9, no. 37, <https://doi.org/10.1126/sciadv.adh2458>

- Salvia, M., Pietrapertosa, F., D'Alonzo, V., Clerici Mestosi, P., Simones, S. G. & Reckien, D. (2023). Key dimensions of cities' engagement in the transition to climate neutrality. *J Environ Manage*, vol. 344, <https://doi.org/10.1016/j.jenvman.2023.118519>
- Seppälä, J., Saikku, L., Soimakallio, S., Lounasheimo, J., Regina, K. & Ollikainen, M. (2019). Hiilineutraalius ilmastopolitiikassa – Valtio, alueet ja kunnat. Suomen ilmastopaneeli, Raportti 5a/2019.
- Seppänen, E. & Virtanen, M. Tampere sai kansainvälisen tunnustuksen ilmastotyöstään – palkitsemistilaisuuteen Pariisiin matkustettiin maata pitkin. *Tampereen kaupunki*, 1.3.2023. <https://www.tampere.fi/ajankohtaista/2023/03/01/tampere-sai-kansainvalisen-tunnustuksen-ilmastotyostaan> Luettu 14.11.2023.
- Shefer, I. (2019) Policy transfer in city-to-city cooperation: implications for urban climate governance learning. *Journal of Environmental Policy & Planning*, vol. 21, no. 1, pp. 61–75, <https://doi.org/10.1080/1523908X.2018.1562668>
- Silva, B. N., Khan, M. & Han, K. (2018). Towards sustainable smart cities: A review of trends, architectures, components, and open challenges in smart cities. *Sustainable Cities and Society*, vol. 38, pp. 697–713, <https://doi.org/10.1016/j.scs.2018.01.053>
- Stafford-Smith, M., Griggs, D., Gaffney, O., Ullah, F., Reyers, B., Kanie, N., Stigson, B., Shrivastava, P., Leach, M. & O'Connell, D. (2017). Integration: the key to implementing the Sustainable Development Goals. *Sustain Sci*, vol. 12, no. 6, pp. 911–919, <https://doi.org/10.1007/s11625-016-0383-3>
- Suomen YK-liitto. (2023). Kestävä kehitys. <https://www.ykliitto.fi/kestava-kehitys> Luettu 11.12.2023.
- Tampereen kaupunki. (2022). Kansainvälisen toiminnan suuntaviivat 2022–2025. *Tampereen kaupunginhallitus*.
- Tampereen kaupunki. (2023). Kansainväliset asiat. <https://www.tampere.fi/organisaatio/kansainvaliset-asiat> Luettu 18.9.2023.
- Tampereen kaupunki. (2022). Kestävän tekemisen kaupunki – Paikallisarviointi YK:n kestävän kehityksen tavoitteista Tampereella 2022. VLR-raportti.
- Tampereen kaupunki. (2022). Kestävä Tampere 2030 – kohti hiilineutraalia kaupunkia –linjaukset. *Tampereen kaupunginhallitus*.
- Tampereen kaupunki. (2023). Tampereen strategia 2030, Tekemisen kaupunki. *Tampereen kaupunginhallitus*, päivitetty 24.4.2023.
- Tuomi, J. & Sarajärvi, A. (2018). Laadullinen Tutkimus Ja Sisällönanalyysi. Tammi.